

5) П'ятий етап – факторний аналіз (за допомогою економіко-математичного моделювання) передбачає визначення основних внутрішніх (масштаб діяльності підприємства, фактори діяльності, фінансова, інноваційна, цінова політики, методи управління підприємством) та зовнішніх (макроекономічна ситуація, державне регулювання, розвиток технічного прогресу та інновацій, кон'юнктура ринку) факторів, що впливають на ефективність управління оборотним капіталом.

6) Шостий етап є завершальним і полягає в формуванні узагальнюючих висновків та написання аналітичного звіту щодо комплексної оцінки системи управління оборотними капіталом суб'єкта господарювання.

Таким чином аналіз ефективності використання оборотного капіталу дозволить визначити основні недоліки у процесі його управління та сприятиме виявленню резервів на всіх рівнях діяльності суб'єкта, що дасть можливість забезпечити їх якнайшвидшу мобілізацію.

АМБАРЧАН В.С., аспірант, м. Київ, ДВНЗ Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

МЕТОДИКА ДЕТЕРМІНОВАНОГО ФАКТОРНОГО АНАЛІЗУ ІНВЕСТИЦІЙ БАНКУ В АСОЦІЙОВАНІ КОМПАНІЇ

Одним з напрямів економічного аналізу інвестиційної діяльності банку є детермінований факторний аналіз інвестицій в асоційовані компанії, що передбачає побудову факторної моделі для отримання інформації про силу впливу окремих факторів на результативний показник.

В процесі аналізу результатів інвестування банківської групи в асоційовані компанії постає задача встановити, в якому обліковому періоді ефективність інвестування є найвищою, а також визначити силу впливу економічних факторів на показник прибутковості асоційованих компаній.

Прибутковість інвестицій в асоційовані компанії розраховується як (1):

$$P_A = \frac{\sum_{i=1}^n P_i}{\sum_{i=1}^n A_i}, \quad (1)$$

де: P_A – прибутковість активів асоційованих компаній; P_i – прибуток i -ї асоційованої компанії.

Для визначення сили впливу кожного фактора на показники ефективності інвестування в асоційовані компанії необхідно побудувати кратну факторну модель залежності прибутковості від відповідних факторів [1, с. 25]. Прибутковість активів асоційованих компаній визначається як відношення двох факторів – прибутків за активними операціями та загальною сумою активів:

$$\text{Прибутковість активів} = \frac{\text{Прибутки}}{\text{Активи}}$$

Для визначення сили впливу кожного фактора на результуючий показник, зв'язок між якими представлений у формі кратної моделі, доцільно застосовувати один з двох методів детермінованого аналізу – метод ланцюгових підстановок або інтегральний метод (Табл. 1).

Таблиця 1

Застосування методів детермінованого факторного аналізу

№	Метод	Умовні позначення	Спосіб розрахунку
1	Ланцюгових підстановок	Y – результуючий показник; X_1 – фактор 1 моделі;	$Y_1 = X_{1B}/X_{2B}$; $Y_2 = X_{13}/X_{2B}$; $Y_3 = X_{13}/X_{23}$; Вплив фактора 1: $Y_2 - Y_1$ Вплив фактора 2: $Y_3 - Y_2$
2	Інтегральний	X_2 – фактор 2 моделі; B – показник базового періоду; Z – показник звітного періоду.	$Y_1 = \frac{\Delta X_1}{\Delta X_2} \cdot \ln \left \frac{X_{23}}{X_{2B}} \right $; $Y_2 = \Delta Y - Y_1$ Вплив фактора 1: Y_1 Вплив фактора 2: Y_2

Методику проведення факторного аналізу змін обсягів діяльності асоційованих компаній варто розглянути на прикладі діяльності банківської групи Intesa Sanpaolo в 2011 та 2012 роках [2,3], при чому 2011р. визначається базовим періодом, а 2012 – звітним (Табл. 2)

Для визначення сили впливу кожного фактора на зміну показників прибутковості активів асоційованих компаній доцільно застосувати один із запропонованих методів

детермінованого аналізу, або ж використати обидва для перевірки правильності розрахунків та доречності їх застосування (Табл. 3)

Таблиця 2

Динаміка показників прибутковості активів асоційованих компаній групи Intesa Sanpaolo в 2011-2012 рр.

№	Показник	Період		Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
		2011	2012		
1.	Прибутки	184	-1080	-1264	-686,957
2.	Активи	46545	48232	1687	3,624
3.	Прибутковість	0,004	-0,022	-0,026	-666,427

Таблиця 3

Розрахунок впливу факторів на зміну дохідності активів асоційованих компаній в 2012р.

Модель	Метод аналіз у	Розрахунок	Висновок
Прибутковість активів	Ланцюгових підстановок	$Y_1 = \frac{184}{46545} = 0,004;$ $Y_2 = \frac{-1080}{46545} = -0,023;$ $Y_3 = \frac{-1080}{48232} = -0,022.$ $Y_2 - Y_1 = -0,023 - 0,004 = -0,027;$ $Y_3 - Y_2 = -0,022 - (-0,023) = 0,001.$	<p>Зменшення прибутковості активів на 2,6% в 2012р. порівняно з попереднім періодом спричинене дією двох факторів:</p> <p>1) зменшення прибутків на 1264 млн. євро спричинило зменшення прибутковості на 2,7%;</p> <p>2) збільшення активів на 3,62% призвело до зростання прибутковості на 0,1%.</p>
	Індексний	$Y_1 = \frac{-1264}{1687} \cdot \ln \left \frac{48232}{46545} \right = -0,026;$ $Y_2 = -0,026 - 0,027 = 0,001.$	

В результаті проведеного детермінованого факторного аналізу показника прибутковості активів асоційованих компаній банківської групи Intesa Sanpaolo, побудовано двофакторну кратну модель залежності прибутковості активів від факторів впливу, якими визначено обсяги прибутків та активів. Отримані результати доцільно застосовувати в процесі прийняття управлінських рішень щодо обсягів інвестування в асоційовані компанії та прогнозування прибутків материнського банку від інвестицій, що обліковуються за методом участі в капіталі.

Список літератури: 1. Блюмин С.Л. Экономический факторный анализ: монография / С.Л. Блюмин, В.Ф. Суханов, С.В. Чеботарёв. – Липецк: ЛЭГИ, 2004. – 148 с. 2. Report and consolidated financial statements of the Intesa Sanpaolo Group 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.group.intesasanpaolo.com>. 3. Report and consolidated financial statements of the Intesa Sanpaolo Group 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.group.intesasanpaolo.com>.

ПЕТРУШЕВСЬКА О. В., аспірантка, Міністерство податків та зборів України Національний університет Державної податкової служби України

ПОДАТКОВА ДЕКЛАРАЦІЯ, ЯК ГАРАНТІЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Значним кроком до євроінтеграції України із врахуванням європейських стандартів використання досвіду законодавства Польщі, де органу публічної адміністрації «з огляду на конкретний важливий інтерес сторони», надається можливість розпочати таку справу самостійно, але, якщо згоди сторони не буде отримано, орган зобов'язаний закрити провадження [1, с. 306–350]. Таку правову норму слід застосувати і в податковому законодавстві України щодо питань бюджетного відшкодування податку на додану вартість (далі – ПДВ). У випадку заявлення платником податків відповідної суми до бюджетного відшкодування ПДВ, контролюючий орган на підставі заявленої суми має право здійснити документальну позапланову виїзну перевірку з питань достовірності нарахування заявленої суми. Відповідно до правових приписів підпункт 78.1.8 п. 78.1 ст. 78 Податкового Кодексу (далі – ПК) України однією із основних вимог здійснення такої перевірки є те, що сума поданої декларації з від'ємним значенням з ПДВ повинна становити більше 100 тис. гривень. Якщо сума ПДВ менше встановленої межі, контролюючий орган не має права здійснювати позапланову перевірку; як наслідок, платник податків не може скористуватися правом своєчасного відшкодування з бюджету заявленої суми ПДВ, оскільки не має висновків контролюючих органів про правомірність відшкодування заявленої суми ПДВ. Контролюючим органам слід надати право розпочати здійснення такої процедури з моменту подачі податкової декларації з ПДВ, з огляду на конкретний важливий інтерес сторони та поданої заяви, але лише за умови надання згоди такого платника податків.